

Motivering:

Herrgårdsmiljö med Kristinehofs slott och Andrarums alunbruk, som länge utgjorde Skånes största industri.

Uttryck för riksintresset:

Kristinehofs 1700-talsslott med vidsträckt park och alléer. Ruiner efter det på 1600-talet anlagda alunbruket, slagghögar och dagbrott. Andrarums kyrkby med prästgård och klockargård samt enstaka välbevarade hus från tidigt 1800-tal och en starkt ombyggd 1100-talskyrka.

Fördjupning: (Text hämtad från det regionala kulturmiljöprogrammet)

Linderödsåsens sluttningar mot sydost har en skiftande landskapsbild med vidsträckta betesmarker och stora bokskogsområden. Bitvis dominerar de odlade markerna. Verkeån flyter igenom området i väst – östlig riktning. I väster präglas bygden av storgodsdriften, knuten till Kristinehofs slott. Trakten har tagits i anspråk redan under förhistorisk tid. Här finns ett omfattande bestånd av gravhögar och stensättningar, vilka troligen anlagts under brons- och järnålder. Höjdläget och den vidsträckta utsikten har sannolikt varit avgörande för deras lokalisering.

Andrarum

Andrarums kyrka är högt belägen och avtecknar sig tydligt i det omkringliggande landskapet. Den vitputsade kyrkan härrör från 1100-talet men kraftiga ombyggnader företogs under 1700- och 1800-talen. 1768 tillkom bland annat den så kallade Verkakyrkan mot norr. Av den äldre bebyggelsen i kyrkbyn återstår idag prästgården och klockaregården samt några enstaka, välbevarade hus av tidigt 1800-talskaraktär. Vidsträckta allésystem kantar vägarna mot alunbruket, Kristinehov och Eljaröd.

Alunbruket

Traktens rika tillgång på alunskiffer gav under 1600-talet upphov till Andrarums alunbruk, grundlagt 1637 av Jochum Bech. Bruksrörelsen övertogs 1725 av Christina Piper och upplevde sedan en storhetstid. I samband med att man i slutet av 1800-talet ersatte alun med mindre kostsamma kemikalier blev brytningen mindre lönsam. 1912 lades verksamheten ned. Alun användes framför allt som garvämne. Idag påminner de många rödfärgade slagghögarna, dagbrotten och ruinen av pannhuset om den en gång så betydelsefulla verksamheten. Mycket välbevarade är de få bevarade före detta arbetarbostäderna – korsvirkeslängor under halmtak – liksom det vitkalkade sädesmagasinet i två våningar. Före detta bruksskolan och det gamla hospitalet var viktiga byggnader i det slutna samhälle alunbruket en gång utgjorde. Vid bruket ligger även en dansbana.

Christinehof

Christinehof har fått sitt namn efter Christina Piper, som lämnade Georg Mochelten i uppdrag att rita en ståndsmässig huvudbyggnad till den nyförvärvade egendomen. Byggnaden stod färdig 1740, tre våningar hög, försedd med fasta flyglar och präglad av det tidiga 1700-talets barock. Några år senare utvidgades anläggningen med två flyglar, använda som stall och vagnbod. Ekonomibygnaderna och förvaltarebostaden ligger väster om huvudbyggnaden. En vidsträckt park omsluter slottsanläggningen.